

מסופר על בעל הדמשק אליעזר מוויזניץ זצ"ל, שדרכו היתה לעזור לא רק למקורביו וחסידיה, אלא ידו היתה מושטת לכל יהודי באשר הוא יהודי. מעשה שהיה, ביהודי אחד שהיה ידוע כמתנגד לחסידות וויזניץ, ובעקבות גיוס בנו לצבא היה זקוק לעזרת ה'דמשק אליעזר', שינצל את קשריו עם רופא צבאי – בדרגת גנרל – כדי לשחררו. בהרגשת בוש פנה אל ה'דמשק' שיפעול לשחרור בנו, ואכן כעבור כמה ימים הושג שחרור עבור הבן. השמחה במשפחה הייתה רבה. בשבת קודש נערך בבית הכנסת קידושא רבה, כסעודת הודאה לכבוד השחרור. במוצאי שבת בבוא הלה להביע תודתו על שחרור בנו, וכאילו התנצל על כי לעתים לא נהג כשורה, אמר לו ה'דמשק אליעזר': בפסוק והבור ריק אין בו מים (לז, כד) מביא רש"י מאמרם ז"ל (שבת כב.) מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו. אפשר אולי להסביר בדרך צחות עם מאמרם ז"ל (יומא כב:) במקום אחר "כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש – אינו תלמיד חכם", כלומר ניתנה הזכות לקנא קנאת ה' צבאות ולהיות נוקם ונוטר, אך מי שאינו תלמיד חכם אסור לו לנקוט בדרך זו, וזה מה שרש"י מציין, לדאבוננו אנו רואים לעתים, כי 'מים' – הרומז לתורה 'אין בו', אבל 'נחשים ועקרבים' – מידת נוקם ונוטר כנחש יש בו". ובכך סיים את דבריו.

בעל הדמשק אליעזר (עמ' כה)

שמועה שמת – סגולה לאריכות ימים

וימאן להתנחם (לז, לה). וברש"י אין אדם מקבל תנחומין על החי (ב"ר פד, כא.), וסבור שמת, שעל המת נגזרה גזירה שישתכח מן הלב, ולא על החי.

מסופר על הרה"ח ר' משה מיכל חסיד קאצק מפורסם וידוע שהשתדל בשעתו לקבל את הרבנות בביאלא. בתחילה לא הצליח ומרוב עגמת נפש חלה, עד כדי כך שהרופאים אמרו נואש לחייו ובאמת יצא כבר הקול שמת. יצאו שליחים להרבי מקאצק שיתפלל עליו.

אמר להם הרבי מקאצק, אין מה לחשוש ולא יארע לר' משה מיכל כלום. הנה גם על יוסף הצדיק חשב אביו שהוא מת "טרף טרף יוסף", קרע קריעה ויתאבל עליו. וזהו בגלל ש"הרבנות מקברת את בעליה", שלטון מיסב את המות, ויוסף הרי חלם על השלטון, שכל אחיו משתחוים לו, לכן היה צורך שתעבור עליו, כביכול, מעין מיתה, שיחשבו עליו שהוא כבר אינו בחיים. משה מיכל שלנו, הרי גם כן רצה בשלטון, להיות רב בביאלא, ולכן יפטר ממות על ידי שיצא עליו הקול שמת.

עיטורי תורה

קצא